

Turizm

Kırklareli, tabiat harikası yeşil alanları, ormanları, mesire yerleri, parkları, denizi, tarihi ve kültürel değerleri ile bir turizm kentidir. Her mevsim ayrı güzellikler sunan tarihi, doğal güzellikleri, denizi ve gastronomisiyle ziyaretçileri kendine çekmektedir. Eşine az rastlanılan bir özellik, doğal güzelliklerle, tarihin hemen her safhasının yaşandığı mekanlar iç içedir. İstanbul'a yaklaşık 200 kilometre uzaklıktaki Kırklareli, son yıllarda ekoturizm, mağaracılık ve sportif amaçlı turizm faaliyetleriyle dikkat çekmektedir.

Kırklareli, MÖ 8000'li yıllara kadar uzanan tarihi, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait yüzlerce dini ve sivil yapılarıyla zengin kültür varlığı turizm aktivitelerini arttırmaktadır. Sadece Trakya'nın değil Türkiye'nin en güzel ormanları Kırklareli'ndedir. İğneada ve Kıyıköy çevresi ile olağanüstü güzelliklere sahiptir.

Ülkemizin en önemli ve zengin biyoçeşitliliğe sahip İğneada Longoz Ormanları Kırklareli'nde bulunmaktadır. Bu tip doğal ormanlar, dünyada çok azalmış hatta Avrupa'da hiç kalmamıştır. Bu ormanlarda 671 tür bitki; kuş, böcek, sürüngen, balık, memeli cinsinden 637 tür hayvan bulunmaktadır. Dünyada örneği çok az olan su basar ormanları ve bu ormanların içerisinde bulunan Erikli, Saka ve Mert gölleri mutlaka görülmesi gereken yerlerdir. 3.155 hektarlık İğneada Longoz Ormanları Milli Park olarak ilan edilmiştir.

Karadeniz kıyılarında ormanla birlikte kumsalları ile deniz ve doğa varlıkları yan yanadır. İğneada ve Kıyıköy beldeleri, Dupnisa Mağarası ve Fatih Sultan Mehmet'in dökümhanesi gibi birçok tarihi ve doğal cazibe merkeziyle Kırklareli, sakin tatil arayanların tercihi olmaktadır.

Turizm İşletme, Yatırım ve Basit Belgeli Konaklama Tesisleri

P: Türkiye içindeki payı (yüzde), S: 81 il içindeki sırası

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Konaklama tesisi sayısı	39	39	39	38	48	49	49	50	49
Turizm işletme ve basit belgeli	38	38	37	36	46	47	44	44	44
Turizm işletme belgeli	5	5	4	3	1	2	3	3	3
Turizm yatırım belgeli	1	1	2	2	2	2	5	6	5
Basit belgeli	33	33	33	33	45	45	41	41	41
Konaklama tesisi oda sayısı	1.006	1.006	1.036	1.001	1.171	1.231	1.775	1.834	1.802
Turizm işletme ve basit belgeli								1.409	1.409
Turizm işletme belgeli	263	263	221	161	89	215	256	256	256
Turizm yatırım belgeli	101	101	173	198	198	132	366	425	393
Basit belgeli	642	642	642	642	884	884	1.153	1.153	1.153
Konaklama tesisi yatak sayısı	2.153	2.153	2.217	2.139	2.606	2.726	3.755	3.841	3.769
	P							0,25	0,23
	S							43	43
Turizm işletme ve basit belgeli								3.011	3.011
	P							0,24	0,23
	S							45	44
Turizm işletme belgeli	532	532	448	328	178	430	512	512	512
	P							0,07	0,06
	S							63	65
Turizm yatırım belgeli	210	210	358	400	400	268	744	830	758
	P							0,27	0,24
	S							37	44
Basit belgeli	1.411	1.411	1.411	1.411	2.028	2.028	2.499	2.499	2.499
	P							0,50	0,50
	S							36	36

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı (https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201140/yillik-istatistikler.html)

Turizm İşletme, Yatırım ve Basit Belgeli Konaklama Tesisleri

P: Türkiye içindeki payı (yüzde), S: 81 il içindeki sırası

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Konaklama tesisi sayısı	51	53	40	37	39	41	39	125	118
Turizm işletme ve basit belgeli	47	47	32	29	31	34	36	122	113
Turizm işletme belgeli	6	6	6	6	7	9	11	13	14
Turizm yatırım belgeli	4	6	8	8	8	7	3	3	5
Basit belgeli	41	41	26	23	24	25	25	109	99
Konaklama tesisi oda sayısı	1.898	2.196	2.183	1.738	1.906	1.699	1.514	3.002	3.011
Turizm işletme ve basit belgeli	1.585	1.585	1.305	1.062	1.186	1.259	1.354	2.906	2.880
Turizm işletme belgeli	432	432	371	371	433	595	690	745	767
Turizm yatırım belgeli	313	611	878	676	720	440	160	96	131
Basit belgeli	1.153	1.153	934	691	753	664	664	2.161	2.113
Konaklama tesisi yatak sayısı	3.956	4.606	4.267	3.353	3.844	3.531	3.151	6.390	6.290
	P	0,24	0,27	0,25	0,20	0,22	0,20	0,17	0,34
	S	43	38	45	52	50	54	58	39
Turizm işletme ve basit belgeli	3.358	3.358	2.485	2.029	2.245	2.492	2.684	6.193	6.023
	P	0,25	0,24	0,17	0,14	0,15	0,16	0,16	0,36
	S	43	42	55	60	61	60	33	34
Turizm işletme belgeli	859	859	737	737	857	1.185	1.377	1.486	1.530
	P	0,10	0,10	0,08	0,08	0,09	0,12	0,13	0,14
	S	54	59	62	64	64	55	51	48
Turizm yatırım belgeli	598	1.248	1.782	1.324	1.599	1.039	467	197	267
	P	0,19	0,40	0,68	0,59	0,88	0,62	0,33	0,13
	S	49	31	25	28	20	25	39	43
Basit belgeli	2.499	2.499	1.748	1.292	1.388	1.307	1.307	4.707	4.493
	P	0,50	0,50	0,34	0,25	0,25	0,23	0,21	0,72
	S	36	36	40	49	49	52	51	24

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı (https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201140/yillik-istatistikler.html)

Turizm İşletme ve Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri, 2023

Sıra no	Tesisin adı	İlçesi	Sınıfı	Oda sayısı	Yatak sayısı	Telefon no
Toplam				941	1.963	
1	Akkuş Kaya Otel	Merkez	2 Yıldızlı Otel	41	82	288 214 40 20
2	Grand Clover Hotel	Merkez	3 Yıldızlı Otel	40	75	532 287 79 13
3	Kaya Palas Hotel	Merkez	3 Yıldızlı Otel	62	120	288 212 19 44
4	Kırklareli A Class Otel	Merkez	1 Yıldızlı Otel	24	47	288 214 65 41
5	Lozengrad Hotel	Merkez	3 Yıldızlı Otel	50	95	288 212 25 00
6	Marbes Otel	Merkez	3 Yıldızlı Otel	20	36	288 214 11 11
7	Novi Palace Hotel	Merkez	Özel Tesisi	21	42	532 452 69 67
8	Royal Bilgiç Otel	Merkez	3 Yıldızlı Otel	72	144	288 214 45 00
9	Yayla Otel Palas	Merkez	3 Yıldızlı Otel	32	64	288 502 44 76
10	Dedeman Istranca Ecological Resort	Demirköy	Kırsal Turizm Tesisi	30	120	530 916 60 23
11	İğneada Parlak Resort Otel	Demirköy	3 Yıldızlı Otel	54	108	288 692 20 30
12	İğneada Resort	Demirköy	5 Yıldızlı Otel	126	252	288 692 20 20
13	Skyside Retreat Center	Demirköy	Kırsal Turizm Tesisi	10	40	541 318 82 66
14	BAAkucha Vineyard Hotel - Spa	Lüleburgaz	Özel konaklama tesisi	28	56	288 473 44 17
15	Burgaz İzer Otel	Lüleburgaz	4 Yıldızlı Otel	142	292	288 412 74 74
16	Burgaz Resort Aqua Park Otel	Lüleburgaz	3 Yıldızlı Otel	49	100	288 388 63 64
17	Gürbüz Otel	Lüleburgaz	1 Yıldızlı Otel	22	44	288 417 82 89
18	Balkaya Çiftliği Doğal Turizm A.Ş.	Vize	Kırsal Turizm Tesisi	15	30	532 736 37 84
19	DOA Kızlağaç Vadi Evleri	Vize	3 Yıldızlı Otel	35	80	535 856 83 26
20	Farma Country	Vize	Kırsal Turizm Tesisi	20	40	542 620 58 55
21	Kıyıköy Resort Hotel	Vize	3 Yıldızlı Otel	48	96	288 388 63 64

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Turizm Kamp Alanları, 2023

Sıra no	Tesisin adı
1	Ağaçkakan Vadisi Enver Kara Mesire ve Kamp Alanı
2	Candaş Kamp
3	Zelenika Dağ Evi Kamp Karavan Alanı
4	İlyas Baba Çadır Kamp Alanı
5	Genç Çadır Kamp Piknik Alanı
6	Carpe Diem Çadır Kamp Alanı
7	Balkaya Köyü Mesire Alanı

Korunan Alanlar

	2019	2020	2021	2022	2023
Toplam	24	38	70	70	72
Milli park	1	1	1	1	1
Tabiatı koruma alanı	1	1	1	1	1
Tabiat parkı	1	1	1	1	1
Doğal sit alanları	13	14	14	14	16
Anıt ağaç	8	15	28	28	28
Mağaralar		6	25	25	25

Kaynak: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

İlçelere Göre Korunan Alanlar

	Toplam	Merkez	B.eski	D.köy	Kofçaz	L.burgaz	P.köy	P.hisar	Vize
Toplam	72	18	2	12	2	0	1	15	19
Milli park	1			1					
Tabiatı koruma alanı	1								1
Tabiat parkı	1	1							
Doğal sit alanları	16	2	2	7				1	4
Anıt ağaç	28	8			2		1	14	3
Mağaralar	25	8		5					12

Kaynak: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Turizm ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranı

P: Türkiye içindeki payı (yüzde), S: 81 il içindeki sırası

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis geliş sayısı								218.763	220.767
Vatandaş								209.651	215.917
Yabancı								9.112	4.850
Turizm işletme belgeli tesis geliş sayısı	21.655	21.032	19.418	9.544	10.230	22.268	20.030	25.202	
Vatandaş	20.754	19.726	18.067	9.105	9.786	21.518	19.340	24.482	
Yabancı	901	1.306	1.351	439	444	750	690	720	
Belediye belgeli tesis geliş sayısı	68.534	61.224	57.110	101.245	118.471	149.925	198.733	195.565	
Vatandaş	67.613	60.696	56.468	96.124	113.081	146.285	190.311	191.435	
Yabancı	921	528	642	5.121	5.390	3.640	8.422	4.130	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis geceleme sayısı								282.173	281.401
Vatandaş								0,17	0,15
Yabancı								44	45
Turizm işletme belgeli tesis geceleme sayısı	44.334	43.986	33.775	18.449	23.008	40.522	35.239	43.643	
Vatandaş	41.788	39.792	31.153	16.925	22.050	38.572	33.205	42.026	
Yabancı	2.546	4.194	2.622	1.524	958	1.950	2.034	1.617	
Belediye belgeli tesis geceleme sayısı	75.644	82.491	86.996	118.689	149.270	192.708	246.934	237.758	
Vatandaş	74.424	81.805	85.983	112.322	142.239	185.570	231.775	227.649	
Yabancı	1.220	686	1.013	6.367	7.031	7.138	15.159	10.109	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis ortalama kalış süresi								1,29	1,27
Vatandaş								1,26	1,25
Yabancı								1,89	2,42
Turizm işletme belgeli tesis ortalama kalış süresi	2,05	2,09	1,74	1,93	2,25	1,82	1,76	1,73	
Vatandaş	2,01	2,02	1,72	1,86	2,25	1,79	1,72	1,72	
Yabancı	2,83	3,21	1,94	3,47	2,16	2,60	2,95	2,25	
Belediye belgeli tesis ortalama kalış süresi	1,10	1,35	1,52	1,17	1,26	1,29	1,24	1,22	
Vatandaş	1,10	1,35	1,52	1,17	1,26	1,27	1,22	1,19	
Yabancı	1,32	1,30	1,58	1,24	1,30	1,96	1,80	2,45	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis doluluk oranı									
Vatandaş									
Yabancı									
Turizm işletme belgeli tesis doluluk oranı (yüzde)	22,83	26,83		21,82	21,76	22,57	18,64	25,54	
Vatandaş	21,52	24,27		20,02	20,85	21,48	17,56	24,59	
Yabancı	1,31	2,56		1,80	0,91	1,09	1,08	0,95	
Belediye belgeli tesis doluluk oranı (yüzde)	15,33	17,11		18,44	23,19	23,79	30,56	29,42	
Vatandaş	15,08	16,97		17,45	22,10	22,91	28,68	28,17	
Yabancı	0,25	0,14		0,99	1,09	0,88	1,88	1,25	

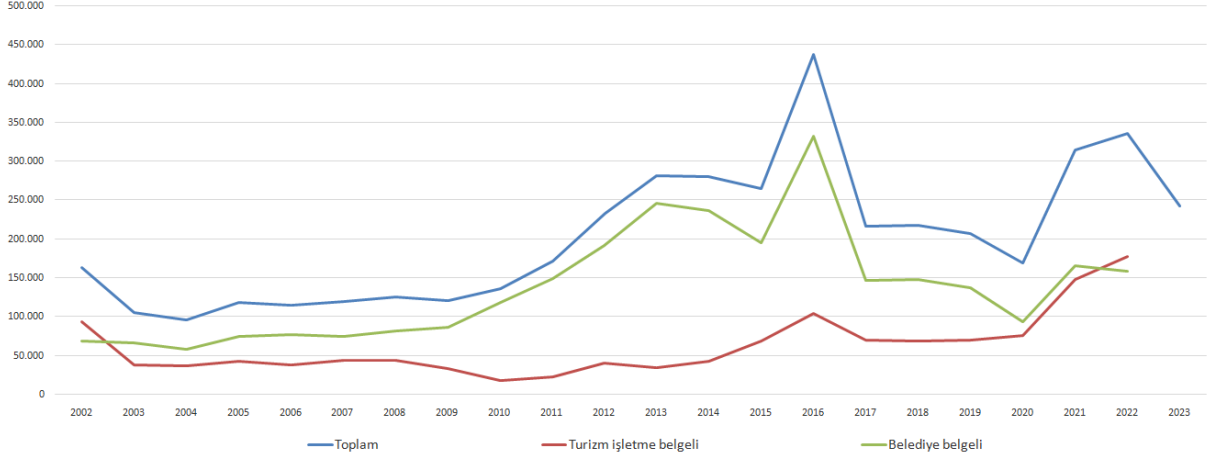
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı(<https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201126/yillik-bultenler.html>)

Turizm ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranı
 P: Türkiye içindeki payı (yüzde), S: 81 il içindeki sırası

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis geliş sayısı	193.063	353.691	137.064	141.042	131.065	111.270	179.710	188.936	133.416
Vatandaş	186.499	335.679	130.496	131.483	122.868	106.002	166.921	163.044	112.853
Yabancı	6.564	18.012	6.568	9.559	8.197	5.268	12.789	25.892	20.563
Turizm işletme belgeli tesis geliş sayısı	39.726	60.650	41.688	40.439	41.150	48.522	79.580	95.415	
Vatandaş	38.606	57.925	39.648	37.151	38.484	45.960	73.096	80.770	
Yabancı	1.120	2.725	2.040	3.288	2.666	2.562	6.484	14.645	
Belediye belgeli tesis geliş sayısı	153.337	293.041	95.376	100.603	89.915	62.748	100.130	93.521	
Vatandaş	147.893	277.754	90.848	94.332	84.384	60.042	93.825	82.274	
Yabancı	5.444	15.287	4.528	6.271	5.531	2.706	6.305	11.247	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis geceleme sayısı	265.155	437.982	217.128	217.685	207.326	170.311	315.195	336.575	243.561
Vatandaş	0,15	0,28	0,14	0,11	0,10	0,18	0,18	0,14	0,12
Yabancı	45	36	59	60	62	63	54	56	55
Turizm işletme belgeli tesis geceleme sayısı	251.497	409.527	203.919	201.394	194.289	162.668	294.636	291.117	208.414
Vatandaş	13.658	28.455	13.209	16.291	13.037	7.643	20.559	45.458	35.147
Yabancı	68.941	104.817	70.251	69.214	69.799	76.606	148.628	177.499	
Belediye belgeli tesis geceleme sayısı	0,05	0,09	0,06	0,05	0,04	0,12	0,12	0,10	
Vatandaş	61	52	66	67	70	56	47	53	
Yabancı	66.730	97.071	65.747	62.759	65.308	72.905	137.984	151.226	
Belediye belgeli tesis geceleme sayısı	2.211	7.746	4.504	6.455	4.491	3.701	10.644	26.273	
Vatandaş	196.214	333.165	146.877	148.471	137.527	93.705	166.567	159.076	
Yabancı	0,45	0,80	0,37	0,32	0,26	0,31	0,32	0,28	
Vatandaş	37	24	47	50	56	60	49	50	
Yabancı	184.767	312.456	138.172	138.635	128.981	89.763	156.652	139.891	
Yabancı	11.447	20.709	8.705	9.836	8.546	3.942	9.915	19.185	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis ortalama kalış süresi	1,37	1,24	1,58	1,54	1,58	1,53	1,75	1,78	1,83
Vatandaş	1,35	1,22	1,56	1,53	1,58	1,53	1,77	1,79	1,85
Yabancı	2,08	1,58	2,01	1,70	1,59	1,45	1,61	1,76	1,71
Turizm işletme belgeli tesis ortalama kalış süresi	1,74	1,73	1,69	1,71	1,70	1,58	1,87	1,86	
Vatandaş	1,73	1,68	1,66	1,69	1,70	1,59	1,89	1,87	
Yabancı	1,97	2,84	2,21	1,96	1,68	1,44	1,64	1,79	
Belediye belgeli tesis ortalama kalış süresi	1,28	1,14	1,54	1,48	1,53	1,49	1,66	1,70	
Vatandaş	1,25	1,12	1,52	1,47	1,53	1,50	1,67	1,70	
Yabancı	2,10	1,35	1,92	1,57	1,55	1,46	1,57	1,71	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesis doluluk oranı									31,61
Vatandaş									27,05
Yabancı									4,56
Turizm işletme belgeli tesis doluluk oranı (yüzde)	28,66	33,46		30,57	29,07	19,56	34,95	37,52	
Vatandaş	27,75	30,99		27,72	27,20	18,61	32,45	31,97	
Yabancı	0,92	2,47		2,85	1,87	0,94	2,50	5,55	
Belediye belgeli tesis doluluk oranı (yüzde)	24,33	41,21		32,86	30,34	20,32	36,32	47,68	
Vatandaş	22,91	2,56		30,69	28,46	19,47	34,16	41,93	
Yabancı	1,42	38,65		2,18	1,89	0,86	2,16	5,75	

 Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı(<https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201126/yillik-bultenler.html>)

Konaklama Tesisleri Geceleme Sayıları

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Konaklama Türüne Göre Çıkış Yapan Yerli ve Yabancı Ziyaretçilerin Geceleme Sayısı

T: Toplam, A: Yerli (Yurt dışında ikamet eden vatandaşlar), B: Yabancı

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Toplam	T	777.072	680.532	635.157	598.400	738.539	682.679
	A	304.817	365.922	479.999	288.080	440.515	375.251
	B	472.255	314.610	155.158	310.320	298.024	307.428
Otel	T	74.954	31.877	13.695	16.230	49.537	20.074
	A	4.630	306	1.879	1.294	1.377	3.586
	B	70.324	31.571	11.816	14.936	48.160	16.488
Motel	T	11.446	2.397	1.321	214	0	0
	A		612	0			
	B	11.446	1.785	1.321	214		
Tatil köyü	T	0	0	0	0	0	0
	A			0			
	B			0			
Pansiyon	T	6.817	265	2.282	1.033	0	0
	A			0			
	B	6.817	265	2.282	1.033		
Kamp / karavan	T	0	2.312	0	0	0	497
	A			0			
	B		2.312	0			497
Hostel, gençlik ve tatil kampı	T	0	0	0	0	0	0
	A			0			
	B			0			
Kendi evi	T	391.856	324.096	448.098	282.877	431.293	362.165
	A	257.501	272.892	388.065	208.572	331.688	272.899
	B	134.355	51.204	60.033	74.305	99.605	89.266
Kiralık ev	T	12.687	2.228	29.444	0	14.881	21.195
	A			27.730			8.075
	B	12.687	2.228	1.714		14.881	13.120
Arkadaş, akraba evi	T	277.754	316.748	140.135	297.875	242.050	277.266
	A	42.686	92.112	62.325	78.214	107.450	90.691
	B	235.068	224.636	77.810	219.661	134.600	186.575
Ulaşım aracı (Yat, tren, tır)	T	1.558	609	181	0	271	1.482
	A			0			
	B	1.558	609	181		271	1.482
Diğer	T	0	0	1	171	507	0
	A			0			
	B			1	171	507	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Turizm İstatistikleri

Dereköy Gümrük Kapısından Giriş Çıkış Yapan Kişi Sayısı

T: Toplam, A: Yerli, B: Yabancı

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Toplam	T	636.996	663.947	724.592	689.681	678.765	695.823	716.621	768.715	824.289
	A	90.369	93.079	98.840	96.563	85.756	80.629	88.979	110.404	114.124
	B	546.627	570.868	625.752	593.118	593.009	615.194	627.642	658.311	710.165
Giriş yapan kişi sayısı	T	324.907	334.904	364.772	347.678	342.636	355.020	358.778	381.205	413.796
	A	45.306	46.146	47.527	47.817	42.483	40.181	44.694	54.485	57.155
	B	279.601	288.758	317.245	299.861	300.153	314.839	314.084	326.720	356.641
Çıkış yapan kişi sayısı	T	312.089	329.043	359.820	342.003	336.129	340.803	357.843	387.510	410.493
	A	45.063	46.933	51.313	48.746	43.273	40.448	44.285	55.919	56.969
	B	267.026	282.110	308.507	293.257	292.856	300.355	313.558	331.591	353.524

Kaynak: TÜİK (www.tuik.gov.tr / Bölgesel İstatistikler)

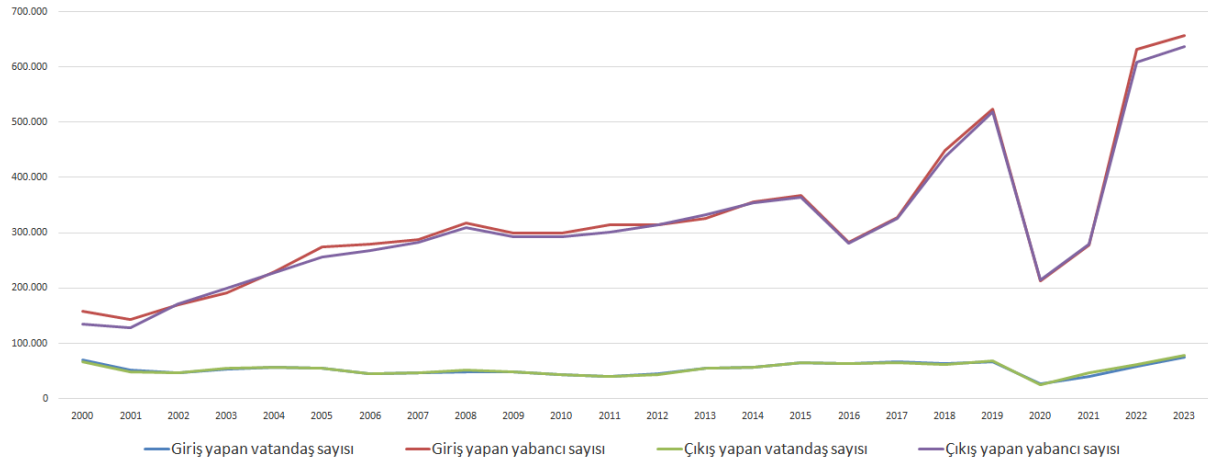
Dereköy Gümrük Kapısından Giriş Çıkış Yapan Kişi Sayısı

T: Toplam, A: Yerli, B: Yabancı

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toplam	T	862.106	689.336	785.754	1.011.429	1.178.272	479.859	642.933	1.360.853	1.447.484
	A	130.978	126.620	131.876	124.732	135.380	52.220	86.585	119.349	152.956
	B	731.128	562.716	653.878	886.697	1.042.892	427.639	556.348	1.241.504	1.294.528
Giriş yapan kişi sayısı	T	433.191	346.514	394.879	511.581	591.496	240.172	317.514	690.899	732.460
	A	65.406	63.992	66.213	62.407	67.343	26.505	39.515	58.422	74.873
	B	367.785	282.522	328.666	449.174	524.153	213.667	277.999	632.477	657.587
Çıkış yapan kişi sayısı	T	428.915	342.822	390.875	499.848	586.776	239.687	325.419	669.954	715.024
	A	65.572	62.628	65.663	62.325	68.037	25.715	47.070	60.927	78.083
	B	363.343	280.194	325.212	437.523	518.739	213.972	278.349	609.027	636.941

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu(www.tuik.gov.tr / Bölgesel İstatistikler)

Dereköy Gümrük Kapısından Giriş Çıkış Yapan Kişi Sayısı 2000 - 2023

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Dereköy Gümrük Kapısından Giriş Çıkış Yapan Araç Sayısı

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Giriş çıkış yapan toplam araç sayısı	96.101	109.811	108.381	135.994	135.337	125.146	143.769	158.147
Giriş yapan araç sayısı	48.764	54.677	54.709	75.463	70.763	62.804	71.175	79.549
Çıkış yapan araç sayısı	47.337	55.134	53.672	60.531	64.574	62.342	72.594	78.598

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Dereköy Gümrük Kapısından Giriş Çıkış Yapan Araç Sayısı

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Giriş çıkış yapan toplam araç sayısı	176.872	160.725	180.676	222.162	264.551	130.212	181.763	326.618	339.358
Giriş yapan araç sayısı	88.912	80.885	90.187	111.712	132.261	65.632	90.819	166.581	170.071
Çıkış yapan araç sayısı	87.960	79.840	90.489	110.450	132.290	64.580	90.944	160.037	169.287

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Yurt Dışından Giriş ve Çıkış Yapan Kişi Sayısı

P: Türkiye içindeki payı (yüzde), S: 81 il içindeki sırası

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yurt dışından giriş ve çıkış yapan kişi sayısı	862.106	689.336	785.754	1.011.429	1.178.272	479.859	642.933	1.360.853	1.447.484
P	0,87	0,89	0,84	0,93	0,96	1,28	0,99	1,16	1,06
S	11	12	11	10	10	9	9	9	11
Giriş yapan kişi sayısı	433.191	346.514	394.879	511.581	591.496	240.172	317.514	690.899	732.460
Vatandaş	65.406	63.992	66.213	62.407	67.343	26.505	39.515	58.422	74.873
Kara yolu	65.406	63.992	66.213	62.405	67.330	26.505	39.513	58.422	74.846
Demir yolu									-
Hava yolu									-
Deniz yolu				2	13		2		27
Yabancı	367.785	282.522	328.666	449.174	524.153	213.667	277.999	632.477	657.587
P	1,01	1,11	1,01	1,14	1,16	1,68	1,12	1,42	1,34
S	9	10	10	8	8	8	8	8	8
Kara yolu	367.785	282.522	328.666	449.053	524.106	213.663	277.999	632.477	657.585
Demir yolu									-
Hava yolu									-
Deniz yolu				121	47	4			2
Günübürlük									-
Çıkış yapan kişi sayısı	428.915	342.822	390.875	499.848	586.776	239.687	325.419	669.954	715.024
Vatandaş	65.572	62.628	65.663	62.325	68.037	25.715	47.070	60.927	78.083
P	0,48	0,46	0,45	0,42	0,42	0,45	0,58	0,43	0,42
S				19	19	21	18	21	20
Kara yolu	65.572	62.628	65.663	62.325	68.034	25.715	47.069	60.927	78.057
Demir yolu									-
Hava yolu									-
Deniz yolu					3		1		26
Yabancı	363.343	280.194	325.212	437.523	518.739	213.972	278.349	609.027	636.941
Kara yolu	363.343	280.194	325.212	437.377	518.738	213.972	278.349	609.027	636.941
Demir yolu									-
Hava yolu									-
Deniz yolu				146	1				-
Günübürlük									-

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr)

Seçilmiş Turizm Göstergeleri

K: Kaynak, A: TR21'in 26 bölge içerisindeki sırası, B: İllerin 81 İl içerisindeki sırası

	K	Yıl	Türkiye	TR21	A	Tekirdağ	B	Edirne	B	Kırklareli	B
Turizm işletme ve belediye belgeli tesisler yatak sayısı	1	2023	1.783.566	27.860		9.556		12.281		6.023	
	1	2022	1.743.835	24.401		8.913		9.295		6.193	
	1	2021	1.685.886	17.546	15	6.199	32	8.663	20	2.684	60
	1	2020	1.596.667	16.912	14	5.973	31	8.447	20	2.492	61
	1	2019	1.538.010	16.643	14	6.087	30	8.311	21	2.245	61
	1	2018	1.485.650	16.153	15	5.809	28	8.315	18	2.029	60
	1	2017	1.442.220	14.942	15	5.771	30	6.686	26	2.485	55
	1	2016	1.396.419	16.917	14	9.390	20	4.169	37	3.358	42
	1	2023	100	1,56		0,54		0,69		0,34	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesisler yatak sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	1	2022	100	1,40		0,51		0,53		0,36	
	1	2021	100	1,04		0,37		0,51		0,16	
	1	2020	100	1,06		0,37		0,53		0,16	
	1	2019	100	1,08		0,40		0,54		0,15	
	1	2018	100	1,09		0,39		0,56		0,14	
	1	2017	100	1,04		0,40		0,46		0,17	
	1	2016	100	1,21		0,67		0,30		0,24	
	2	2023	203.187.830	1.866.231		488.713		1.133.957		243.561	
	2	2022	237.689.643	2.135.196	16	679.921	34	1.118.700	21	336.575	56
2	2021	176.033.718	1.915.078		630.570		969.313		315.195		
2	2020	95.323.093	1.185.535	15	434.252	32	580.972	22	170.311	63	
2	2019	211.287.063	1.776.157	17	606.462	34	962.369	24	207.326	62	
2	2018	190.686.722	1.476.058	18	542.947	32	715.426	26	217.685	60	
2	2017	155.809.568	1.280.702	19	458.058	37	605.516	31	217.128	59	
2	2016	154.311.937	1.610.969	14	833.677	19	339.310	42	437.982	36	
Turizm işletme ve belediye belgeli tesisler geceleme sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	2	2023	100	0,92		0,24		0,56		0,12	
	2	2022	100	0,90		0,29		0,47		0,14	
	2	2021	100	1,09		0,36		0,55		0,18	
	2	2020	100	1,24		0,46		0,61		0,18	
	2	2019	100	0,84		0,29		0,46		0,10	
	2	2018	100	0,77		0,28		0,38		0,11	
	2	2017	100	0,82		0,29		0,39		0,14	
	2	2016	100	1,04		0,54		0,22		0,28	
	1	2023	1.111.701	10.453	14	3.132	33	5.791	20	1.530	48
1	2022	1.089.267	7.236	19	3.011	34	2.739	35	1.486	51	
1	2021	1.065.537	7.249	17	3.461	28	2.411	37	1.377	56	
1	2020	1.020.985	7.057	18	3.397	27	2.475	33	1.185	55	
1	2019	992.341	6.435	18	3.181	27	2.397	32	857	64	
1	2018	974.574	6.100	19	3.061	26	2.302	35	737	64	
1	2017	935.286	6.078	18	3.061	26	2.280	34	737	62	
1	2016	899.881	5.998	17	2.915	26	2.224	32	859	59	
Turizm işletme belgeli konaklama tesisleri yatak sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	1	2023	100	0,94		0,28		0,52		0,14	
	1	2022	100	0,66		0,28		0,25		0,14	
	1	2021	100	0,68		0,32		0,23		0,13	
	1	2020	100	0,69		0,33		0,24		0,12	
	1	2019	100	0,65		0,32		0,24		0,09	
	1	2018	100	0,63		0,31		0,24		0,08	
	1	2017	100	0,65		0,33		0,24		0,08	
	1	2016	100	0,67		0,32		0,25		0,10	
	2	2023	203.187.830	1.866.231		488.713		1.133.957		243.561	
2	2022	181.069.589	1.014.063	19	427.310	33	409.254	35	177.499	53	
2	2021	123.654.711	793.946	19	348.694	30	296.624	34	148.628	47	
2	2020	64.829.184	499.323	20	250.214	27	172.503	36	76.606	56	
2	2019	159.148.984	751.061	19	362.774	30	318.488	32	69.799	70	
2	2018	144.415.267	709.300	19	333.924	30	306.162	32	69.214	67	
2	2017	116.227.696	628.109	19	294.438	33	263.420	34	70.251	66	
2	2016	112.545.487	586.368	18	296.914	27	184.637	36	104.817	52	

1 Kültür ve Turizm Bakanlığı (www.ktb.gov.tr)

2 Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr / Bölgesel istatistikler)

Seçilmiş Turizm Göstergeleri

K: Kaynak, A: TR21'in 26 bölge içerisindeki sırası, B: İllerin 81 İl içerisindeki sırası

	K	Yıl	Türkiye	TR21	A	Tekirdağ	B	Edirne	B	Kırklareli	B
Turizm işletme belgeli tesislerde geceleme sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	2	2023	100	0,92		0,24		0,56		0,12	
	2	2022	100	0,56		0,24		0,23		0,10	
	2	2021	100	0,64		0,28		0,24		0,12	
	2	2020	100	0,77		0,39		0,27		0,12	
	2	2019	100	0,47		0,23		0,20		0,04	
	2	2018	100	0,49		0,23		0,21		0,05	
	2	2017	100	0,54		0,25		0,23		0,06	
	2	2016	100	0,52		0,26		0,16		0,09	
Basit / belediye belgeli konaklama tesisleri yatak sayısı	1	2023	671.865	17.407	9	6.424	18	6.490	16	4.493	24
	1	2022	654.568	17.165	9	5.902	18	6.556	15	4.707	23
	1	2021	620.349	10.297	14	2.738	37	6.252	15	1.307	51
	1	2020	575.682	9.855	13	2.576	37	5.972	16	1.307	52
	1	2019	545.669	10.208	11	2.906	32	5.914	17	1.388	49
	1	2018	511.076	10.053	11	2.748	33	6.013	17	1.292	49
	1	2017	506.934	8.864	15	2.710	34	4.406	20	1.748	40
	1	2016	496.538	10.919	12	6.475	15	1.945	44	2.499	36
Belediye belgeli konaklama tesisleri yatak sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	1	2023	100	2,59		0,96		0,97		0,67	
	1	2022	100	2,62		0,90		1,00		0,72	
	1	2021	100	1,66		0,44		1,01		0,21	
	1	2020	100	1,71		0,45		1,04		0,23	
	1	2019	100	1,87		0,53		1,08		0,25	
	1	2018	100	1,97		0,54		1,18		0,25	
	1	2017	100	1,75		0,53		0,87		0,34	
	1	2016	100	2,20		1,30		0,39		0,50	
Basit / belediye belgeli tesislerde geceleme sayısı	2	2023									
	2	2022	56.620.054	1.121.133		252.611		709.446		159.076	
	2	2021	52.379.007	1.121.132		281.876		672.689		166.567	
	2	2020	30.493.909	686.212	12	184.038	36	408.469	17	93.705	60
	2	2019	52.138.079	1.025.096	13	243.688	37	643.881	17	137.527	56
	2	2018	46.271.455	766.758	15	209.023	38	409.264	21	148.471	50
	2	2017	39.581.872	652.593	19	163.620	44	342.096	27	146.877	47
	2	2016	41.766.450	1.024.601	12	536.763	16	154.673	44	333.165	24
Basit / belediye belgeli tesislerde geceleme sayısının Türkiye içindeki payı (yüzde)	2	2023									
	2	2022	100	1,98		0,45		1,25		0,28	
	2	2021	100	2,14		0,54		1,28		0,32	
	2	2020	100	2,25		0,60		1,34		0,31	
	2	2019	100	1,97		0,47		1,23		0,26	
	2	2018	100	1,66		0,45		0,88		0,32	
	2	2017	100	1,65		0,41		0,86		0,37	
	2	2016	100	2,45		1,29		0,37		0,80	
Türkiye'ye giriş kapılarından giriş yapan yabancılar	2	2023	49.209.180	5.383.657	3	10.490	38	4.715.580	3	657.587	8
	2	2022	44.564.395	5.284.599	3	15.685	33	4.636.437	3	632.477	8
	2	2021	24.712.266	2.882.433	3	4.825	36	2.599.609	3	277.999	8
	2	2020	12.734.213	2.024.606	3	6.888	28	1.804.051	3	213.667	8
	2	2019	45.058.286	4.897.389	3	24.671	31	4.348.565	3	524.153	8
	2	2018	39.488.401	4.299.738	3	15.433	30	3.835.131	3	449.174	8
	2	2017	32.410.034	3.518.191	3	23.686	27	3.165.839	3	328.666	10
	2	2016	25.352.213	3.153.711	3	25.837	24	2.845.352	3	282.522	10
Türkiye'den çıkış kapılarından çıkış yapan vatandaşlar	2	2023	18.797.833	2.157.589	2	6.698	37	2.072.808	2	78.083	20
	2	2022	14.294.277	1.630.370	3	5.548	39	1.563.895	3	60.927	21
	2	2021	8.155.782	1.156.108	2	5.804	34	1.103.234	2	47.070	18
	2	2020	5.718.245	779.193	2	4.517	34	748.961	2	25.715	21
	2	2019	16.349.971	1.630.706	2	5.583	36	1.557.086	2	68.037	19
	2	2018	14.893.855	1.500.675	2	5.031	37	1.433.319	2	62.325	19
	2	2017	14.578.401	1.561.037	2	5.093		1.490.281		65.663	
	2	2016	13.505.247	1.372.705	2	4.623		1.305.454		62.628	

1 Kültür ve Turizm Bakanlığı (www.ktb.gov.tr)

2 Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr / Bölgesel istatistikler)

Doğal Güzellikler

İlin doğusunda bulunan Karadeniz ile Kuzey ve Kuzeydoğusundaki Istranca dağlık bölgesi ormanları, Kırkırelı'ne eşsiz güzellikler katmaktadır. Tatlı sularının denize kadar ulaştığı, içinde çeşitli derelerin aktığı bu tabiat harikası ormanlar, bünyesinde çeşitli yaban hayvanlarını da barındırmaktadır. Bu tabii zenginliklerin önemli bir bölümü Kültür ve Turizm bakanlığı tarafından "doğal sit alanı" olarak, koruma altına alınmıştır.

Istrancalar

Istranca (Yıldız) Dağları, Bulgaristan'da "Strandja", Türkiye'de "Istranca" veya "Yıldız" Dağları olarak anılmaktadır. Istranca Dağı, Bulgaristan'ın güneydoğusu ile Türkiye'nin Avrupa kesimi arasında 70 km uzanmaktadır. Bir bölümü Türkiye, bir bölümü de Bulgaristan sınırları içinde kalan Istranca Dağları'nın Türkiye tarafında kalan kısmı Karadeniz kıyı bölgesini içine alacak şekilde 197.000 ha.'lık bir alanı kaplamaktadır. En yüksek tepesi 1031 metre ile Türkiye tarafında bulunan Mahya Dağı'dır. Burası aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa kesimindeki en yüksek noktasıdır. Uluslararası düzeyde Istranca Dağları, Avrupa doğal mirasının korunması açısından Orta ve Doğu Avrupa'daki 5 en önemli alandan biri olarak tanımlanmaktadır. Alan, Bulgaristan Strandja Tabiat Parkı'ndan itibaren bir kemer şeklinde sürekli vejetasyona sahip baskın olarak orman formu ile kaplıdır.

Istranca Dağları'nın Karadeniz'e bakan yamaçları sık bir orman örtüsü ile kaplıdır. Bu ormanlar, kıyıda başlayarak dağların yamaçları boyunca 1000 metreye kadar yükselir. Buradaki ağaçlar geniş yapraklı olup, kış mevsiminde yapraklarını dökerler. Kayın ormanları, Istranca Dağları'nın genel doğrultusu olan Kuzeybatı-Güneydoğu istikametinde Bulgaristan sınırı yakınlarına ve İğneada'nın güneyinde yer alan Panayır Deresi Havzası'na kadar devamlı bir şerit halinde gelişmektedir. Vadilerin denize yakın kesimlerinde meşe ormanları içinde azda olsa dişbudak, karaağaç, kızılbaş, gürgen, söğüt, ıhlamur, ceviz, kayın, akağaç, kavak gibi türler bulunmaktadır. Demirköy platosunda ormanlık alanlar genellikle iğne yapraklıdır. Kastros Koyu'nun batı kesiminde Trakya'daki tek karaçam ormanı bulunmaktadır. Tabiatı koruma alanı ilan edilen Saka Gölü Longozu dişbudak, saplı meşe, kızılbaş ağaçlarının dışında zengin bir flora sahiptir.

İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı

Demirköy ilçesi İğneada beldesinde bulunmaktadır. 13.11.2007 yılında milli park olarak ilan edilmiştir. 3.155,00 hektardır. Kaynak değeri subasar (longoz) ormanları olmasıdır. Trakya Bölgesinin Karadeniz kıyısında, Türkiye-Bulgaristan sınırına yakın bir yerde yer almaktadır. Korunan alanda mevcut alüvyal subasar ormanlar (longoz), Yıldız (Istranca) Dağlarından Karadeniz sahillerine doğru akan derelerin taşıdığı alüvyonların birikmesi ve mevsimsel olarak sular altında kalması sonucunda oluşmuştur. Bu ormanlar başlı başına bir doğal zenginlik olan Yıldız Dağları nemli ormanlarının bir parçası ve birkaç farklı ekosistemin binlerce yıl içerisinde oluşturduğu çok nadir bir doğa hazinesidir. Alan; tatlı ve tuzlu su gölleri, kıyı kumulları, tatlı ve hafif tuzlu bataklıkları, subasar ormanları ve yaprak döken, karışık, oldukça boylu ağaç türlerinden oluşan orman bitki örtüsü tiplerinin hepsini bünyesinde barındırır. Bu nedenle biyolojik çeşitlilik açısından son derece önemlidir.

Bölgede yayılış gösteren Avrupa'nın güneydoğusuna özgü dişbudak-meşe-kızılbaş orman tipinin en sulak bölümlerinde kızılbaş ve dişbudak, nispeten daha kuru bölümlerde ise saplı meşe başta olmak üzere çeşitli meşe türleri baskındır. Bu orman toplulukları Karadeniz'in güneybatı sahillerinde görülen çok nadir ve önemli habitatlar olup, 'longoz' şeklinde adlandırılır. Kış ve ilkbahar aylarında tamamen sularla kaplı, yaz ve sonbahar aylarında kısmen suyu çekilen ancak taban su seviyesi oldukça yüksek, organik madde bakımından zengin asidik topraklar üzerinde gelişen bu subasar ormanlar bünyesinde barındırdığı sarılıcı bitkileriyle de tropikal ormanları andıran bir görünüme sahiptir. Alanda zengin sucül bitki örtüsüne sahip beş göl bulunur. Bunlardan Hamam ve Pedina gölleri orman içi göllerdir. Erikli, Mert ve Saka gölleri ise lagün gölleri olup yılın belirli zamanlarında denizle birleşirler. Üreme, korunma ve beslenme amacıyla denizden tatlı suya veya tatlı sudan denize göç eden balık türleri açısından bu lagün gölleri çok önemlidir.

Göl ve bataklık alanlarıyla deniz arasında bir bant oluşturan, yaklaşık 10 km. uzunluğundaki kıyı kumullarında ise Karadeniz'in güneybatısına özgü ve uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınan önemli bitkiler yer almaktadır. Bu bölgedeki sahil, ön cephe kumul ve sabit kumul bitki örtüleri son derece iyi durumdadır.

En önemli subasar (longoz) ormanının yer aldığı İğneada bölgesi içerdiği farklı ekosistemleriyle de yöredeki birçok yaban hayvanı türü için kaliteli ve farklı yaşam alanları oluşturmaktadır. Tatlı, tuzlu ve acı su sistemlerinin görüldüğü sulak alanları, delta ve açık kıyıları, tatlı su bataklıkları ve çamur düzlükleri, turba alanları ve bataklık ormanları gibi canlılar açısından oldukça önemli yaşam alanı tipleri bu bölgede yer almaktadır.

İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı sahip olduğu nadir ve hassas ekosistemler zinciri ve zengin biyolojik çeşitliliği sayesinde yalnızca Türkiye'nin değil Avrupa'nın da önemli doğal alanlarından birisi olma özelliğini taşımaktadır.

İğneada Beldesi girişinde yer alan Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü'ne bağlı Milli Park İdare ve Ziyaretçi Merkezinde ziyaretçilere, sulak alanların canlı kamera görüntüleriyle izlenebilmesi, yabani hayvan tahnitlerinin ve alan maketinin incelenebilmesi, broşür temini ve yetkili personelce bilgilendirme hizmeti sağlanmaktadır. Alanda mevcut farklı yön ve mesafelere sahip güzergahlardaki patikalarda tercihen grup olarak yürüyüş, doğa gözlemi ve fotosafari yapılabilmekte, longoz ormanları meraklılarca keşfedilebilmektedir.

Korunan Alanlar

Kırklareli'nde 1 milli park, 1 tabiatı koruma alanı, 1 tabiat parkı, 16 doğal sit alanı, 28 anıt ağaç ve tescilli 25 mağara bulunmaktadır.

Tabiatı Koruma Alanları

Kasatura Körfezi Tabiatı Koruma Alanı: Vize ilçesinde bulunmaktadır. Kıyıköy beldesi ile Tekirdağ il sınırları arasında kalmaktadır. İlçe merkezine 48 km mesafededir. 18.04.1988 yılında tabiatı koruma alanı olarak ilan edilmiştir. 315,17 hektardır. Trakya'nın doğal durumda olan tek karaçam ormanına sahip alandır. Trakya'da denize inen tek ibrelili doğal ormanı oluşturan karaçamdır. Kasatura Koyu'ndan Karadeniz'e dökülen Bahçeköy Deresi, İstanbul-Kırklareli il sınırını meydana getirir. Bu derenin denize döküldüğü kesimde ise bir lagün gölü oluşmuştur.

Kavaklımeşe Korusu Tabiat Parkı: Merkez ilçede bulunmaktadır. 11.07.2011 yılında tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. 71,76 hektardır. Kaynak değeri meşe korusu olmasıdır. Gününbirlik rekreasyon ve kamp alanı olarak hizmet vermektedir.

Doğal Sit Alanları

1. Şevket Dingiloğlu Parkı (2. Derece Doğal Sit Alanı)
2. Dereköy Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı
3. Alpullu Şeker Fabrikası Sürdürülebilir Doğal Sit Alanı
4. Alpullu Şeker Fabrikası Doğal Sit Alanı (Nitelikli)
5. Dupnisa Mağarası Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı
6. İğneada Erikli Gölü ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı Doğal Sit – Kesin Korunacak Hassas Alan
7. İğneada Erikli Gölü ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı-Doğal Sit - Nitelikli Doğal Koruma Alanı
8. İğneada Erikli Gölü ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı-Doğal Sit - Sürdürülebilir Koruma Ve Kontrollü Kullanım Alanı
9. İğneada Mert Gölü ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı -Doğal Sit – Kesin Korunacak Hassas Alan
10. İğneada Mert Gölü Ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı - Doğal Sit - Nitelikli Doğal Koruma Alanı
11. İğneada Mert Gölü Ve Longoz Ormanları Doğal Sit Alanı - Doğal Sit - Sürdürülebilir Koruma Ve Kontrollü Kullanım Alanı
12. Kıyıköy-1 Doğal Sit Alanı Doğal Sit -Nitelikli Doğal Koruma Alanı
13. Kıyıköy-1 Doğal Sit Alanı Doğal Sit - Sürdürülebilir Koruma Ve Kontrollü Kullanım Alanı
14. Kıyıköy-2 Doğal Sit Alanı Doğal Sit -Nitelikli Doğal Koruma Alanı
15. Vize Evrenli Üçküpler Mevkii 1. Derece Doğal Sit ve Arkeolojik Sit Alanı
16. Pınarhisar Ali Özer Parkı Doğal Koruma Alanı

Anıt Ağaçlar

Anıt ağaçlar yaş, çap ve boy itibarıyla kendi türünün alışlagelmiş ölçütlerinin çok üzerinde boyutlara ulaşan, yöre tarihinde, kültür ve folklorunda özel yeri bulunan ağaçlardır. Birçoğu tarihi ve kutsal mekanların çevresinde bulunan, geçmişle gelecek arasında köprü vazifesi gören bu anıt ağaçlardan bir kısmı tespit edilerek Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından koruma altına alınmıştır.

Mesire Yerleri

Karahıdır Orman Parkı: İl merkezine 5 km mesafede, meşe ağaçları ile kaplı orman içi dinlenme yeridir. Piknik masaları, çeşme ve WC bulunan orman parkı halkın günübirlik ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Kavaklı Orman Parkı: İl merkezine 10 km mesafede, meşe ağaçları ile kaplı, içerisinde yürüyüş yolları, WC, çeşme ve piknik masaları bulunan orman içi dinlenme yeridir.

Enver Kara Konaklamasız Orman Parkı: İl merkezine 50 km, Demirköy ilçe merkezine 3 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplı dinlenme yeridir. Piknik masaları, WC ve içme suyu günü birlik ihtiyaçlara cevap vermekle birlikte, kır kahvesi de hizmet vermektedir.

İğneada Konaklamalı Orman Parkı: İl merkezine 75 km Demirköy ilçe merkezine 20 km mesafede, çam ağaçları ile kaplı orman içi konaklamalı dinlenme yeridir. Kır kahvesi, kır lokantası, yöresel ürün yerleri, macera parkı, çadır tesisleri, WC, duş vb. gibi vatandaşların gecelemesine imkân tanıyan tesisler bulunmaktadır.

Kanaraderesi Orman Parkı: Kofçaz İlçe merkezine 3 km mesafede, içerisinde WC, yağmur barınağı, piknik üniteleri, kameriye ve büfe bulunmakta olup halkın günübirlik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik orman içi dinlenme yeridir.

Lüleburgaz Orman Parkı: İl merkezine 50 km, Lüleburgaz ilçe merkezine 3 km mesafede, iğneli ve yapraklı ağaçlar ile kaplı dinlenme yeridir. Piknik masaları, WC ve içme suyu günü birlik ihtiyaçlara cevap vermekle birlikte, kır Kahvesi de Lüleburgaz Kent Ormanında hizmet vermektedir.

İncekoru Orman Parkı: İl Merkezine 47 km, Vize ilçe merkezine 8 km. mesafededir. İçinde WC, kır kahvesi, çeşme bulunan orman içi dinlenme yeridir.

Cehennem Şelaleleri Orman Parkı: İl Merkezine 85 km, Vize ilçe merkezine 30 km. mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. Şelale ve Papuçdere deresi içerisinde yürüyüş yolları bulunan orman içi dinlenme yeridir.

Kartalkaya Konaklamalı Orman Parkı: İl merkezine 76 km. Vize ilçe merkezine 21 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. Piknik masaları ve içme suyu gibi günübirlik ihtiyaçlara cevap verebilen orman içi dinlenme yeridir.

Balkaya Köyü Orman Parkı: İl merkezine 77 km. Vize ilçe merkezine 22 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. Elektrik, trafo, kır lokantası, piknik masaları, giriş kontrol ünitesi, otopark, WC ve içme suyu gibi günübirlik ihtiyaçlara cevap verebilen orman içi dinlenme yeridir.

Ergene Orman Parkı: İl merkezine 70 km. Vize ilçe merkezine 15 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. Elektrik, trafo, piknik masaları, WC ve içme suyu gibi günübirlik ihtiyaçlara cevap verebilen orman içi dinlenme yeridir.

Aksicim Köyü Orman Parkı: İl merkezine 83 km. Vize ilçe merkezine 28 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. Baraj manzaralı orman içi dinlenme yeridir.

Panayır İskelesi Orman Parkı: İl merkezine 102 km. Vize ilçe merkezine 47 km mesafede, yapraklı ağaçlar ile kaplıdır. WC ve içme suyu bulunmakta olup, deniz manzaralı orman içi dinlenme yeridir.

Ayrıca Merkezde Dereköy yolu üzerinde Çağlayan, Kırklareli Merkez ilçeye bağlı Şeytandere, İnece ve Erikler korusu, Kofçaz İlçesi yakınlarında Böcekdere Koruları, Hudut Kapısı ve Çamlık mesire yerleri, günübirlik olarak kullanılmaktadır.

Yaban Hayatı ve Avcılık

Yaban hayatı zengin olan Kırklareli, il genelinde tescil edilmiş 18 adet avlağa sahiptir.Yıldız Dağları'nın yoğun ormanlarla kaplı yükseltileri büyük av hayvanlarının, ovalar ise kanatlı av hayvanlarının yaşama alanlarıdır. Belgeli avcılar günlük kota alarak bu avlamlarda izin verilen av hayvanı türlerini her yıl güncellenen Merkez Av Komisyonu kararı doğrultusunda izin verilen miktar ve sürelerde belirli usul ve esaslar ile avlayabilmektedir.

İlimiz av ve yaban hayvanlarının korunması ve devamlılığının sağlanması için av kaynaklarımızı doğrudan kullanan avcı adaylarının eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi amacıyla ilgili kurumların işbirliğinde avcı eğitimi kursları düzenlenmektedir. İl'de nesli gittikçe azalan ve yok olma tehlikesiyle yüz yüze gelen av hayvanlarını koruma altına almak, avcılığın daha bilinçli ve disiplinli yapılmasını sağlamak amacıyla, İl Av Komisyonu kararıyla yasak av sahaları belirlenmektedir. Kanun gereği koruma statüsüne sahip İğneada Longoz Ormanları Millî Parkı, Kasatura Körfezi Tabiatı Koruma Alanı ve Kavaklımeşe Korusu Tabiat Parkı her daim ava yasak alanlardır.

Ayrıca Merkezde Dereköy yolu üzerinde Çağlayan, Kırklareli Merkez ilçeye bağlı Şeytandere, İnece ve Erikler korusu, Kofçaz İlçesi yakınlarında Böcekdere Koruları, Hudut Kapısı ve Çamlık mesire yerleri, gününbirlik olarak kullanılmaktadır.

Mağaralar

Kırklareli'nde 25 tescilli mağara bulunmaktadır. Bunlar, Merkez'de; Çiftlik, Dalbukdere, Direkli, Karadere, Kaygısızın, Kazandere, Koyunbaba, Yeşillik, Demirköy'de; Besirgan, Çatalyol, Dupnisa, Karlık, Tirfez, Vize'de; Alişahin Pınarı, Ahmedin, Bağlar, Bostanlıklarla Düdeni, Domuzdere, Kıyıköy, Kızılağaç, Kovantaşı, Kurudere (Ağıl), Selimin, Uzunutarla ve Yenesu mağaralarıdır. Bunlardan bir kısmı tarih öncesi dönemlerde, diğer bir kısmı ise Erken Hristiyanlık sürecinde, bu din mensupları tarafından iskana tabi tutulmuş, turizm açısından önemli mağaralardır. Doğal özellikleri itibariyle dikkat çekmektedir.

Dupnisa Mağarası

Trakya'nın turizme açık ilk ve tek mağarasıdır. Dupnisa Mağarası Kırklareli İli'nin yaklaşık 50 km kuzeydoğusunda Demirköy İlçesi'nin Sarpdere Köyü'nün 6 km güneyinde ormanlık alan içerisinde yer almaktadır. Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı olarak tescillidir. Yaklaşık 180 milyon yıl önce oluşmuş olan Dupnisa Mağarası mermerler içerisinde gelişen, birbirine bağlı iki kat ve gelişim özellikleri farklı üç mağaradan oluşmuştur. Mağaraların hidrolojik özellikleri, gelişim dönemleri, fauna yoğunluğu, meteorolojileri ve mağara içi damlatış çökeltileri birbirinden son derece farklıdır. Birbirine tezat üç mağaranın üst üste bulunması son derece ilginçtir. Toplam uzunluğu 2.720 metre olan sistemin üst katını, Kuru ve Kız mağaraları oluşturmaktadır. Kuru mağara girişi 5 m çapındaki bir açıklıktan ibarettir. Bu mağara damlatış birikimi yönünden son derece zengindir. Özellikle sarkıt, dikit, sütun ve duvar damlatışları büyük boyutlara ulaşmıştır. 50-60 metre aşağıdaki Sulu mağaranın ağız bir çöküntü sonucu meydana gelmiş olup, içinde yer altı deresi, gölle ve saçaklar şeklindeki perde damla taşları mağarayı cazip hale getirmiştir. Gelişimini tamamlamış bir mağaradır. Neolitik, Roma, Bizans dönemlerine ait buluntular ele geçirilmiştir. Mağarayı 2021 yılında 58.500, 2022 yılında 64.133, 2023 yılında 65.333 kişi ziyaret etmiştir.

Kırklareli Kayalı Köyü Bedre Mağarası

Kayalı Köyü'nün 4,1 km güneybatısında bulunan doğal mağara oluşumu içerisinde ve etrafında bulunan keramik parçaları mağara içerisinde yaşam olduğunu göstermektedir.

Bunlar dışında, Pınarhisarda bulunan İndere Mağarası ve Pekmezdere Mağarası, Vize Çakıllı Beldesinde bulunan Kült Alanı ve Mağara ve Okçular Köyünde bulunan Köprüdere (İnderesi) Koca Mağara'da da yaşam izlerine rastlanmıştır.

Tabii Kumsallar ve Tatil Beldeleri

Kırklareli'nin yaklaşık 60 km. doğal kumsalı, kayalık ve bataklıkları vardır. Tamamı Karadeniz sahillerinde yer alan ve halen yerli-yabancı turistlerin yoğun olarak tercih ettiği plajların en önemlileri, İğneada, Kıyıköy ve Kastros'dur.

İğneada

İğneada, Kırklareli'ne 97 km, Demirköy'e 25 km mesafededir. 40-50 m genişliğinde ve yaklaşık 10 km uzunluğunda kumsala sahiptir. İğneada, özellikle yakın çevresinde bulunan çok sayıdaki I. derece doğal sit alanları ile ilgi çekmektedir. Plaj çevresinde lokanta, çay bahçesi, WC gibi tesisler bulunmaktadır. Konaklamaya müsait pek çok otel ve pansiyon bulunmaktadır.

İğneada longozları sulak alanlarında çeşitli canlı türleri görmek mümkündür. İğneada ve çevresinde; memeliler (Yaban Kedisi, Karaca, Kır Tavşanı, Porsuk, Kurt, Tilki), Sürüngenler (Trakya Tosbağası, Pürtükle Semender, Engerek Yılanı), Kuşlar (Akkuyruklu Kartal, Yeşil Ağaçkakan, Baykuş), Balıklar (Alabalık, Gümüş balığı) yaşadığı tespit edilmiştir.

İğneada – Sivrililer arasında sağlıklı yaşam için spor yapma imkânı sunan bisikletle gezme faaliyetleri gerçekleştirilebilmektedir.

Kıyıköy (Midye)

Kıyıköy, Kırklareli'ne 96 km, Vize'ye 40 km mesafededir. Karadeniz'e egemen, kayalık bir zemin üzerinde tabiat harikası iki doğal sit arasında bulunmaktadır. Kuzeyindeki koya Pabuçdere, güneyindeki koya ise Kazandere akmaktadır. Her ikisi de I. derece doğal sit alanı olarak tescilli olan bu derelerde alabalık, sazan ve kefal balıkları avlanabilmekte, motorla ya da kayıkla gezinti yapılabilmektedir. Pabuçdere ile deniz arasında dar, uzun ve temiz bir kumsal bulunmakta ve burada yazın kamp kurulabilmektedir. Kıyıköy'de günübirlik kullanıma yönelik güzel balık lokantaları ile kafeler dışında konaklama olanakları da mevcuttur. Ev pansiyonluğu ileri seviyededir. Deniz suyu sıcaklığı 20-26 derece arasında değişmektedir.

Kırklareli İstasyon Caddesi

Mutlu insanlar şehri Kırklareli merkezde kahvecilerin, kafelerin ve fastfoodların, konutların, orduveinin olduğu 400 metre civarında yürüme mesafesi olan Valiliğin yan tarafında trafiğe kapalı bir caddedir. Diğer adıyla gör beni al beni caddesi. Çay bahçeleri ve kafeleri ile boylu boyunca yürümekten keyif alabileceğiniz bir cadde... Yürüyüş yapıp keyifle kahve içmek için uygun bir yer. Vakit geçirmek ve güzel sohbetler gerçekleştirmek için harika bir bölge. Kırklareli halkının insana verdiği farklı bir huzur var. Çok güzel bir atmosfer var, şehrin merkezi ve kalbi sayılan bir yerdir. Adına yakışır bir şehir Kırklareli. Şehrin en güzel mekanları buradadır. Cıvıl cıvıl, gençler, öğrenciler, aileler hep birlikte iç içedirler. Ailece yemek yenilebilecek bolca mekân vardır. Sabah kumru sesleriyle yürümek akşam rengarenk ortamda insan kalabalığının içinde kaybolmak... Cadde sonunda içinden treni geçmeyen tarihi tren istasyonunu görmeden turunuzu tamamlamayın. Açıklamalı Atatürk resimleri bilgilerimize bilgi katarken hoş heykelcikler de yaşam damarlarımızı besliyor.

Kırklareli Yayla Mahallesi

Yayla Mahallesi Kırklareli ili Merkez ilçe sınırları içerisinde bulunmaktadır. Tarihi olarak en eski mahalledir. Yayla Mahallesi, Kırklareli kent belleğine dair mimari, kültürel ve sosyal dokunun izlerini en iyi takip edebileceğimiz yerdir. Mahallenin "kentsel sit alanı" ilan edilmesi sonrasında çehresi değişmiş, tarihi yapılar bir bir restore edilerek işlevsel mekanlar haline getirilmiştir. Mahalle zaman içerisinde turistik bir çekim merkezi haline gelmiştir.

Bizans döneminden itibaren çoğunlukla Rumlar ve Bulgarlar yaşamıştır. Yayla bölgesi Cumhuriyet döneminde yapılmış Rum ve Bulgar dönemi evlerinden oluşmaktadır. 1924'te yapılan nüfus değişimine kadar kentin zengin yerli Rumları oturmuştur. Nüfus değişimi sırasında çoğunluğu Yunanistan'dan getirilen Türklerin oturduğu Yayla Mahallesinde günümüzde 21 adet tescilli sivil mimarlık örneği, 1 eğitim yapısı, 1 böcekhanesi binası bulunmaktadır. Yayla mahallesi Bölge Koruma kurulu tarafından 19.09.1996 tarihinde "kentsel sit alanı" olarak ilan edilmiş ve koruma amaçlı imar planı çalışmalarına başlanmıştır.

Yayla Mahallesi, Kırklareli'nin karakteristik özelliklerinin günümüze kadar korunarak geldiği, kent kimliğinin önemli ve bütüncül bir parçası olarak sürdürülebilirliği sağlayan tipik bir Anadolu mahallesidir.

Yayla Mahallesinde tescilli birçok yapı bulunmaktadır. Tevfik Fikret Ortaokulu ve öğrenci pansiyonu, Prof. Dr. Gültaç Özbay Sanat Galerisi, Eski Yeşilay Binası, Aydın Akkul Evi ve Ali Rıza Efendi Kültür Evi Yayla Mahallesinin önemli tescilli yapılarındandır. Bu tarihi yapılarıyla Yayla Mahallesi Kırklareli'ne anlam kazanmıştır. Festival, konser gibi toplumsal etkinlikler burada düzenlenmektedir.

Kentin önemli merkezlerinden biri olan Yayla Meydanı uzun yıllardan beri kamusal tören alanı, bayram, şenlik vb. sosyal ve kültürel etkinliklerin yapıldığı bir toplanma meydanı olarak kullanılmış, hala da bu işlevini devam ettirmektedir. Meydan çevresinde yer alan bazı yapılarda değişiklik gözlenmesine rağmen; yapılar genel itibarıyla mimarisini korumaktadır. Meydan genişliğinde geçmişe nazaran daralıklar gözlemlenmiştir. Park alanları, kaldırımlar, kent mobilyaları ve yeni yapılar eklenmiştir.

Kent meydanından Yayla Caddesi ile Yayla Meydanına çıkılmaktadır. Yol güzergahında Papazın Evi, Kırklareli Valiliği İl Özel İdaresi Kültür ve Sanat Evi, Atatürk Evi bulunmaktadır. Meydanda Yayla Parkı ile Ali Rıza Efendi Kültür Evi ve diğer tarihi mekanlar yer almaktadır. Atatürk Evi, Kırklareli Belediyesi öncülüğünde, gönüllü bağışçıların da katkılarıyla inşa edilmiştir. Ulu Önder Atatürk'ün Selanik'te doğduğu ev birebir modellenmiş, modern müzecilik anlayışıyla 17 Ocak 2018 tarihinde ziyarete açılmıştır. Kırklarelililer'in Atatürk'e olan sevgi, saygı ve minnetinin bir göstergesi olarak hizmete açılan Atatürk Evi beş yıl içerisinde toplam 602.227 ziyaretçiyi ağırlamıştır.

Sakin Şehir Vize

Vize Istranca Dağları eteklerinde "ıhlamur kokulu ilçe" olarak anılmaktadır. İstanbul'a 140 km uzaklıktadır. Uluslararası Cittaslow (Sakin Şehir) ağına Türkiye'nin sekizinci, Trakya'nın ilk sakin şehri olarak 2012 yılında dahil olmuştur. Eski uygarlıklarda izler taşıyan Vize tarihi yapıları ile ilgi çeker. Hem tarihi dokusu hem de doğal güzelliği ile Vize görülmeye değer sakin şehirler arasındadır.

Geç Roma dönemine ait Trakya'nın tek antik tiyatrosu, kalesi ve tarihi Gazi Süleyman Paşa Camisi ile öne çıkıyor. Vize ilçesi 1. Viyana Seferi esnasında Kanuni Sultan Süleyman tarafından kullanılan Avyolu güzergâhı üzerindedir. Bu güzergâh günümüzde yeniden keşfedilerek Sultanlar Yolu ismiyle doğa, kültür ve tarih sevenlerin kullanımına açılmıştır. Sultanlar Yolu Viyana-Simmering'den İstanbul'da Süleymaniye Camii ve Topkapı Sarayı'na kadar uzanan 2.133 kilometrelik bir yoldur.

Vize'ye gelen turistler, Vize Kalesi, Gazi Süleyman Paşa Cami, Hasan Bey Cami, Vize Antik Tiyatrosu ve Aya Nikola Manastırı'nı gezebilmektedir. Vize, İstanbul'a yakın olduğu için birçok ziyaretçinin de hafta sonu gittiği turistik bir alan olmuştur.

Hardaliye

Hardaliye, kokulu ve koyu renkli olgun yaş üzümlerden elde edilen alkolsüz bir içecektir. Kırklareli başta olmak üzere Trakya'da yapılan muazzam bir lezzet. Hardaliyenin oldukça köklü bir tarihi olduğu bilinmektedir. İlk kez kimin yaptığı kayıtlara geçmemiş olsa da hardaliye, Osmanlı zamanında üzüm şirasını koruyucu bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır.

Üzüm şirasının daha uzun süre bozulmadan kalması için onu özel fiçilerde hardal tohumlarıyla bir araya getirilerek, bu şekilde muhafaza ediliyor. Ortaya çıkan lezzetin tadı sevilince de ezilmiş üzümler hardal tohumlarıyla birlikte saklanmaya başlıyor ve hardaliye doğmuş oluyor. Hardaliyenin 1900'lü yılların başlarında İstanbul'da "Kırk Kilise Hardaliyesi" ismiyle satışının yapıldığı söyleniyor.

1930 yılında Kırklareli'ni ziyaretinde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, kendisine ikram edilen hardaliyeyi çok beğenmiş, Kırklareli halkı ile dönemin belediye başkanına hardaliyeyi milli bir içecek haline getirmeleri gerektiğini söylemiştir.

Yıllar boyu çok sevilerek tüketilen bu lezzetin günümüzde bilinirliği artmaktadır. Her markette olmasa da Kırklareli ve çevresinde bulunabilmekte, internet kanalıyla satın alınabilmektedir.

Besin değeri yüksek bir ürün olan hardaliyenin insan sağlığına çeşitli faydaları bulunmaktadır. Kalp damar hastalıklarına sağladığı faydalardan vücudun mineral dengesini sağlamaya yardımcı olmaya kadar pek çok konuda hardaliyenin faydalarından bahsetmek mümkündür.

Kırklareli Köftesi

Gastronomi alanında Kırklareli özgün bir mutfağa sahiptir. Kent birçok farklı lezzete ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle Osmanlı mutfağında da kullanılan kıvrıkcık kuzunun lezzeti bilinmektedir.

Lezzetini ve aromasını coğrafi işaretli Kırklareli kıvrıkcık koyunundan alan Kırklareli köftesi kentin gastronomi turizminde öne çıkmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığınca 2021'de koruma altına alınan, yürütülen çalışmalarla sayısı her geçen yıl arttırılan Kırklareli kıvrıkcık koyunu, Karadeniz kıyılarına paralel uzanan Yıldız Dağları'nın eteklerinde yetişen otlarla beslenmektedir. Geleneksel yöntemlerle hazırlanan Kırklareli köftesi, kente gelen yerli ve yabancı turistlerin ilk tercihi arasında yer almaktadır. Istranca Dağları'nda yetişen meşe ağaçlarından elde edilen mangal kömürüyle pişirilmesi Kırklareli köftesinin lezzetini arttırmaktadır.

Tahin helvası, peynir, yoğurt, meşe balı, pancar pekmezi de kent mutfağının önemli ürünleri arasında yer almaktadır. Taze deniz ürünleri, köylü kadınları tarafından üretilen ev ekmeği, manda yoğurdu ziyaretçilerini cezbetmektedir. Kent mutfağı henüz çok tanınmış değildir. Söylenildiğinde pek anlam ifade etmeyebilir ancak Kırklareli mutfağına özgü lezzetler buraya gelenlerin şaşkırdıkları bir olgudur. Çünkü etin, sütün ve geleneksel yöntemlerle üretilen sebze ve meyvelerin tazeliği yemekleri çok lezzetli kılmaktadır.

